

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 (CLUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
 Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
 FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
 205. szám
 Szeptember 8.

Szombat

Nincs titok

Amire előbb vagy utóbb világosság derülne... Ime a hadfelszerelési gyárak emberei is azt hitték, olyan ügyesen leplezik üzleteiket, hogy azt senki fia a maga valóságában meg nem láthatja, fel nem ismerheti. O, jámbor és naiv dolgozó polgár, aki békés megadással nyugszol meg az események változhatatlanságában. Aki azt hiszed, hogy államok és népek között az ellentéteket „természetes” okok idézik elő s bizonyos dolgok: így a többek között a háború is olyan elemi csapás, mint például az orkán, amely kellemetlen, sőt igen sokszor borzalmas hatása, de kikerülhetetlen. És ezért a legokosabban teszi minden anyaszülte, ha megnyugszik benne. Mondom, te jámbor és naiv polgár, ime egy rádiójelentés most kizökkent ebből a hitedből. Kizökkent a megnyugvásodból és bizony kemény szöveget üt a fejedbe. — „Hát így is lehet?” — mondd most a füled tövét vakargatva. Bizony így is lehet. A háború orkánnak orkán, sőt rombolóbb és pusztítóbb minden tájfunnál, de távolról sem elemi erőik zudítják a nyakadba. Bizony, bizony hozzád hasonló emberfia okoskodják, ravaszkodják és kegyetlenkedik a fejedre. És még azt az illuziódat is el kell vennünk, hogy hát Isten neki, ha már emberek csinálják a háborút, legalább nagy eszmékért harcolnak országok és nemzetek. Tégy le erről a gondolatról is naiv, jóhiszemű polgár! Mert az amerikai rádiójelentés nagyon józanul, nagyon kiméltlenül a szemed közé vágja: a háborucsinalók legtöbb esetben gonosz üzleti érdekekért ugratják egymásnak a népeket. Sápért, profitért, szennyes pénzért.

De beszéljenek a tények. Az amerikai szenátus külön bizottságot küldött ki annak kikutatására, hogy bizonyos hadfelszerelési üzemeknek mi részük van eevnmely háború ki-robbanásában? Már régi dolog, hogy a szabó el akarja adni a gyártmányát, ugyanezt teszi a suszter is, a lakatos is. Arra valók az utazóügynökök, akik „megfőzik” a klienseket. Hát ugyanigy, ugyanilyen mód-szerekkel dolgoznak — a most meg-állapított adatok szerint — a lőszer-és municiógyárosok is. Nem azért gyártották az ágyukat, a gépfegyve-reket, a puskákat és egyéb pusztító szerszámokat, hogy azokat raktáron tartásuk vagy muzeumban állítsák ki. Az volt a céljuk, hogy eladják át-kozt készítményeiket. És ők is ügynö-kök, persze jól megfizetett ügynökök utján gondoskodtak róla, hogy el is adják portékájukat.

Szenny, piszok, vér és könny ta-

pad ahhoz a pénzhez, amelyet a mu-niciógyárak urai és ügynökei millió és millió lemészárolt ember élete árán zsebreváltak. „A pénznek nincs szaga”, mondják ők Vespasia nyomán.

A pénznek talán nincs szaga, de azoknak a gazságoknak, amelyeket csak azért követtek el, hogy elhelyez-hessék fegyvereiket, igenis van illata. Messzire büzik a municiógyárosok

minden üzlete. Talán egyszer majd mégis ki fogják füstölni a társadalom-ból ezt a penetráns illatu üzletágot...

(h. j.)

Katonai diktatura puccstervét leplezték le Bulgáriában

Letartóztatták az összeesküvésben résztvevő tiszteket

(SZÓFIA.) A bolgár kormány helyzete mindenképpen rendkívül súlyossá vált. Különösen megnehezíti a jelenlegi kormány helyzetét az a most kipattant, nagyszabású tiszti összeesküvés, amelynek célja a jelenlegi kormányzat eltávolítása és katonai uralom kikáltása volt.

Az összeesküvés terv véletlen foly-tán jutott a hatóságok tudomására, amely azonnal nagyszabású óvinté-

kedéseket léptetett életbe. Elsősorban is széleskörű razziaát tartottak egész Szófia területén, amelynek során ren-geteg letartóztatást eszközöltek.

A letartóztatottak túlnyomó ré-sze katonatiszt.

Közöttük számos magasrangú tiszt is szerepel. Néhány polgári egyén is kompromittálva van a tervezett puccsban.

A letartóztatásokkal és házkuta-

tásokkal egyidejűleg több titkos fegy-verraktárt is leleplezték, amelyekben nagymennyiségű lőszer és fegyvert találtak a puccsterv végrehajtási cél-jaira felhalmozva. A fegyverek kö-zött nagymennyiségű gépfegyver is szerepelt.

A hatóságok most az összes minisz-terek lakásait állandó szigorú őrzet-alatt tartják. A puccs kitörése egy-4b-ént a közeli napokra volt tervezve.

Róma a külpolitika tengelyében

Titulescu a kisantant nevében Mussolinivel tárgyal Megnyílt a Népszövetség őszi ülészsaka Magyarország helyzete a Népszövetség pénzügyi bizottsága előtt

(GENF.) Politikai körökben teg-nap az a hír terjedt el, hogy Titu-lescu a népszövetségi ülészsak befeje-zése után Rómába megy. Titulescu római útjának népszövetségi körök-ben óriási jelentőséget tulajdonita-nak s a látogatást összhangba hoz-zák a francia—olasz viszony megja-vulásával.

MUSSOLINI A LEVANTEI VÁSÁR MEGNYITÁSÁN
 (RÓMA.) Mussolini tegnap három-százezer ember jelenlétében megnyi-totta a levantei kiállítást, amely al-kalommal nagy beszédet mondott. Beszédében

hangzottatta Olaszország békés törekvéseit és elismeréssel adó-zott mindazon államoknak, melyek politikájában támogat-ják.

A megnyitó ünnepség után Mussoli-ni kíséretével végiglátogatta a kiállít-tók sátraikat.

Elsőnek a francia kiállító pá-villonját kereste fel a Duce, akít Chambers francia követ fogadott. A két politikus barátságosan elbeszélgetett egymással. Ezután a magyar magyar sátrakban tett látogatást Mussolini. A magyar kormány nevében

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter fogadta nagy beszéddel az olasz kormányfőt, átadva a magyar nemzet és Gömbös miniszterelnök üdvözlését a Duce-nak.

Válaszában Mussolini örömeinek adott kifejezést, hogy a magyar ipar és mezőgazdaság ismét felvonult a hagyományos levantei vásárra s ezzel a magyar-olasz gazdasági kapcsolato-kat kimélyíteni igyekszik.

(GENF.) Ma délelőtti ünnepélyes keretek között megnyitották a Népszövetség 84. ülészsakát. Népszövet-ségi körökben hre járt, hogy

Törökország jogot formál a há-rom betöltésre kerülő népszöve-zési tanácsstagság egyikére. Ezt az igényét a török kormány me-morandumban terjeszti a Népszövet-ség plénuma elé.

KIELÉGÍTŐ MAGYAROR-SZÁG PÉNZÜGYI HELY-ZETE

(GENF.) A Népszövetség pénzügyi bizottsága tegnap Magyarország pénzügyi és gaz-dasági helyzetével foglalkozott. Taylor Népszövetségi főmegbizott terjesztette elő jelentését, majd Imré-dy pénzügyminiszter egyórás beszéd-ben fejtette ki a magyar kormány pénzügyi és gazdasági politikájának irányelveit.

A Népszövetség a jelentéseket tudomásul vette a magyar kor-mány pénzügyi politikáját ki-elégítőnek találta.

Íróknak készült... nagyon szeretett... és ideáljának rabló romantikája juttatta lejtőre a Discom betörőjét

(KOLOZSVAR.) Az emlékezetes „fekete autó” robot képzeletem előtt. Robog és kiugrik belőle Gáspár János, a huszonnyolcéves utonálló.

... akit utolsónak fogtak el a tor-daj Discom-autó kirablói közül.

LEKAPCSOLJÁK AZ ACÉL BÉKLYÓT

Ha ilyen a bandita-típus, mint ez a Gáspár, mint ez a tagbaszakadt álmodószemű fiú, akkor... külsőleg itélve nincs is talán alvilág...

A börtönőr lekapcsolja az acél-béklyót a „szelid kinézésű” ember kezeiről. Nem az uccán, hanem a táb labirintus folyosóján. Mert félt, hogy Gáspár, aki

már hétszer szökött meg a börtönből, ismét szabadulásra gondol

— és tervét végre is hatja...

RABLÁSÉRT, FOSZTOGATÁSÉRT 14 ÉV

Bent a tárgyalóteremben minden szem a belépő vádlottat figyeli. Vádiratot olvasnak fel: 1925. Gáspár János

oszlópos tagja volt a Somogyi-féle fekete-autósok bandájának. Segített lopni, rabolni, fosztogatni. Nem igazolódott be minden. Csak másfél évi börtönre marasztalták.

Leülte.

— És megházasodtam, — dörmögi maga elé a vádlott.

... aztán...

— Meghalt a feleségem, — csuklik föl a banditából.

... 1930—31-ben apróbb lopások következtek. Legutóbb jólszervezett banda élén Borkó határában (Tordamegye) több társával együtt, 1933 szeptember 8-án este kirabolták a Discom dohányelosztó autóját.

Alarccal, revolverrel dolgoztak.

Megsebesítették a kocsiiban lévő hivatalnokot és magukkal vitték a 200 ezer lejt tartalmazó vaskasszát...

Gáspár Jánost a többivel együtt elfogták, de ő kiugrott a detektív autójából...

— Mert szeretem a szabadságot...

Az utolsó mondatot is csak a börtönőr hallja. Nem is fontos. A tárgyalás eredménye az, hogy a törvényszék 14 éves fegyházbüntetését ro-re szállítja le a tábla.

ÍRÓKNAK KÉSZÜLT

Az elítélt visszaül előbbi helyére. Bevárja, míg a többi vádlott társai fölött is elhangzik a bírói határozat.

Beszélgünk. Kérdezem:

— Miért villog úgy a szeme a hirlapírók felé?

Talán haragszik rájuk?...

— Nem... Azaz megállapítottam, hogy az emberi lélekhez kevesen értenek közülük.

— Hogy mondhatsz ilyent?

— Ne sértődjék, kérem, mert egy rosszhiszemű szóval ezeket lehet megnyomorítani. Gondolják meg, hogy

a rabló is ember... neki is lehetnek mentő körülményei...

Olyan mélyről szállnak fel szavai, hogy...

— Igaza van.

— Íróknak készültem, — folytatja. — Csak a körülmények nem engedtek, hogy zseni lehessék.

De lehet, hogy így az voltam, míg nem buktam le...

Megrázkódkik.

HIÁBA, A SZERELEM...

Gáspár János 18 éves korára emlékezik. Kiteríti elé, a „leketlen” hirlapíró elé, viharzó kamasz vágyait.

— Akkor még reméltem, hogy minden sikerülni fog. Letettem az érettségit...

Az önképző-kör csodagyermek voltam. Természetesen csak irodalmi téren. Verseimet és novel-

láimat tapssal jutalmazták kortársaim és tanárait.

Később megélhetés kellett, mert nő-sülni szerettem volna. Gyönyörű leányunk udvaroltam Tordán. Tudja, kérem, mit jelent az,

amikor az ember valakiéért mindent megtenne?... Halálosan szerettem azt a leányt...

És ő éppen olyan halálosan bolondja volt a fantasztikus sajtótermékeknek. Regény kellett neki, de nem a csendesebb fajtájú... Detektív-filmeket néztünk meg együtt —

és majd meg örült, amikor a vásznan „rablólovagot” játszottak... Megragadta a karomat valahányszor ilyesmit láttunk, szinte örjögve sziszegte nekem,

Kolozsvártól — Kolozsvárig

KOLOZSVÁR ESTÉJE

— Riport városunk esti életéből —

(KOLOZSVÁR.) Este van, este van, kiki nyugalomba... Feketen bólogat az öreg Szigeti bácsi kezében a lámpagyújtogató rud... Azaz csak bólogatna, ha a gázgyár nem sztrájkolna s emiatt nem borúlna egyiptomi sötétség a belvárosra.

Zugnak-bugnak a Szent Mihály templom harangjai, a kereskedőnások fürgén ráncigálják le az üzletek redőnyeit, fáradt arcú, ványadt emberek térnek a napi robotból otthonukba és a szomszédos gyógyszerárban nyolcat pengét a falóra.

Az alkony áttetsző homálya lassacskán belevész az éjszakába. És beköszönt az est, Kolozsvár estéje, amelyről azt mesélik, hogy reménytelen, unalmas és megszokottan szürke.

TEVEDNI EMBERI DOLOG, de eltévedni sokkal emberibb. Így történhetett meg, hogy esti sétánk alkalmával a kultúrosban alaposan eltévedtünk. Eppen a Pillangó-telep egyik néptelen uccáskájában koborogtunk, amikor repkénnyel befutott kicsiny házíkot vettünk figyelembe.

No hiszen, ebben a rozoga vityilóban betérek egy pohár vizért, — dörmögte kísérem „jó” kolozsvári tájszóval.

— Pszt!... Nézd csak... most ülnek asztalhoz, — suttogtam a léckerítésen túlra mutatva.

Festői látványban volt részünk. Az udvar közepén terített asztalon, hatalmas, 8—10 kilós sárga dinnye pompázott... Az asztal körül pedig négy csillogó szempár meredt möbön a dinnyére. Halálos csendben, szintén filmszerű gyorsasággal peregték ezután az események.

A család fő jókora megerőltetéssel orrához emelte a dinnyét, szagolgatta alól is, felül is, majd visszahelyezte a tálcára. Arca az inycsiklandozó illat hatása alatt képes mosolyra derült. Nagy ügyvel, buzgósággal fel-emelte szabjaszerű kését, megpengette és olyan merében, mint valaha régen Nagy Sándor a gorácsi cso-

mót, egyetlen mozdulattal ketté vágta a dinnyét.

Vastag szeletet szelt magának. Ajkairól csurgott a lé az első falat után, de azonnal elfanyarodott arccal köpte ki. Undorral hebegte:

— Tókl! De keserű tókl!

(Hja régi igazság, hogy (az idén rosszak a dinnyék) dinnyevásárlásnál tévedni emberi dolog.)

MESE A „SÓHAJOK HIDJÁRÓL”

De nem arról a fehérről kőhidről, amely a velencei doge palotájából vezet a börtönépületbe, hanem arról a rozoga tákolmányról, mely a sétateri korcsolya-paviloni Kioszktól összeköti a tó menti sétánnyal...

Este, (persze csak akkor, ha szép idő van,) a sétateren lüktet az élet. Diákok, diáklányok, kishivatalnokok, munkások sétálnak fel-alá a tó partján. Zsufoltak a padok, a jegyszédők serényen dolgoznak. Szigorú ábrázattal igyekeznek behajtani a helyek árait, azonban munkáikat gyenge eredmény kíséri, pedig százelekre dolgoznak. Mellettünk három diák foglal helyet. És jön a jegyszédő. A hivatalos férfit még ide sem ért s már édesen, mosolygó arccal mutogatják neki üres pénztárcáikat.

— Adjon annak, Zeleztzki és társai, ők többet keresnek, mint mi, — mondják kedélyesen és a jegyszédő továbbmegy.

(Hja, megirta már előttem Iwena-lis, hogy: „Vigan dalol az üres zsebbü vándor, amikor jön az utonálló...”)

Belevégülünk a sétalók tömegébe. Előttünk fiatal pár simul egymáshoz. Beszélgetnek:

— A fíu (elragadtatva): Licikém, nézd milyen szép a tó!... Az apró fodrocskékon, hogyan vibrál a lámpák fénye... oly szép...

A lány (meggyőződés nélkül): Persze, hogy szép... gyönyörű. (Kedvesen): De a Kioszokban is szép. Gyere, menjünk táncolni!... hiszen oly rég ígértem...

hogy ezek az igazi férfiak... Tizennyolcéves fejfel sok mindent elhisz az ember... Na és, ha nem hiszi, hát a vak szerelem képtelen tettekbe sodort.

„TALÁN MEGÉRDEMELTEM...”

— Talán...

Ezt mondja ő...

— Szégyelem magam, hogy ide jutottam, — egy nőért...

— Ne busuljon, — próbálom vigasztalni, de ő nem busul, csak szeretné, ha nem élne tovább...

Már ismét a folyosón vagyunk. Az egyensapkás ő visszazárja a béklyót.

— Mehetünk, — adja ki a hivatalos utasítást.

Gáspár János visszafordul:

— Látogasson meg, ha akar...

Hétfőn valószínűleg visszavisznek Enyedre. Oda nem jöhet...

Szenzációs cikletéma lesznek.

... csak meg kell mindent érteni...

Uram! ha önben van írói véna... akkor nem itélkezhet fölöttem könyörtelenül.

Nem is tudnék... pedig, csak ember vagyok. Perényi János.

A fíu (lehangolva): Ígértem... ígértem, de tudod, meglehetősen hüvös az időjárás s a tánctól kimelegszel és könnyen meghűlhetsz...

A lány (könnyedén): Ügyelek magamra. Meg aztán jó meleg kabátom van. (Mosolyog). Ha csak ez aggaszt, mehetünk.

A fíu (szintén mosolyog): Hát akkor menjünk... Csak találjunk üres asztalt... (A hidon keresztül bemennek a Kioszka...)

Éjfél tájban pedig viszontlátjuk őket. A fíu karon fogja a lányt, jönnek ki a vendéglőből, a lány halk hangon mutatja a szép, szabályos fogorát, a fíu egy slágert dudol s a hid közepén nagyot sóhajt.

És ezért a sóhajtásért nevezzük mi a hidat a „Sóhajok hidjának.”

És Kolozsvárt beáll az este. Csattognak a römikövek, muzsikál a zenekar, sipolnak a fáradt tüdők, a város nyugassza eltörődött testét, hogy holnap újból zakatoljanak a gépek, füstöljenek a gyárkémények és zajongjon az ucca.

BORZÓ LÁSZLÓ.

Autóbusz-járat Cluj—Bucuresti

Mociu, Târgu-Mureş, Braşov, Ploesti-en keresztül. — Indul Kolozsvárról hétfőn és csütörtökön reggel 6 órakor. Indul Bucuresti-ből vissza szerdán és szombaton délután 3 órakor.

Menetjegy... Lei 400
Menettérti-jegy... 700
Információk és jegyek Kolozsváron az autóbusz állomásnál. Telefon 155 szereshetők be.

Az Állami Tisztviselők Szövetsége célszerűtlennek találja a tisztviselő revíziót Romániának a többi európai államokhoz viszonyítva nem magas a tisztviselői létszáma, míg a hivatalnoki fizetések átlaga rendkívül alacsony

(KOLOZSVÁR. A tisztviselő-társadalmat most a tisztviselő-revizio kérdése izgatja és nyugtalanítja. Minthogy a tisztviselők körében általánosan nagy az idegesség, a Köztisztviselők Szövetsége részletes memorandumot készített és terjesztett elő. Öfélének, amelyben összefoglalja a tisztviselői-kérdés minden időszerű problémáját, a revizio ügyét, az állami hivatalnokok létszámának alakulását, a tisztviselői fizetések problémáját, és minden más ezzel kapcsolatos kérdést. A memorandum három főrésze oszlova elsősorban is a tisztviselői létszám csökkenésnek kérdésével, azután a kinevezések kérdésének reviziójával, végül pedig a közszolgálat egyszerűsítésének ügyével foglalkozik.

MINDEN EZER LAKOSRA 12.9 TISZTVISELŐ ESIK

Az emlékirat összehasonlítja a romániai köztisztviselők létszámát a külföldi államokéval. Eszerint

Románia Európa lakosságának számarányához képest a hatodik helyen áll a tisztviselők létszámában. A tizenhét és félmillió lakosságra 225 ezer állami tisztviselő esik, vagyis minden ezer lakosra 12.9 tisztviselő akkor, amikor Svájc, Csehszlovákia, Olaszország, Németország, Svédország és Franciaország lakosságánál a tisztviselők létszáma ezer lakosonként 13.7—17.8 között ingadozik.

Szóval sokkal nagyobb, mint Romániában.

A tisztviselői fizetések középátlagosának tekintetében Románia a kilencedik helyen áll. Háromezerhatszázhatvan lejes fizetésátlagával akkor, amikor Amerikában és Svájcban majdnem ötszöröse, Németországban közel négyszerese, Belgiumban, Franciaországban, Olaszországban és Svédországban pedig két-háromszorosa teszi ki a köztisztviselői fizetési átlag a Romániai közhivatali fizetéseknek. A memorandum szerint tehát sem a köztisztviselők száma nem tekinthető túlzottnak, de még kevésbé a fizetések összege.

Ami az állami kiadásokat illeti, ott a köztisztviselők fizetése jelenleg a költségvetésnek 16.16 százalékát veszi igénybe.

(1914-ben pedig 19.02 százalékát). Akkor, amikor a tanügyi kiadások 32 egész 37, a hadügyi pedig 23

egész 90 százalékkal szerepelnek a budgetben. Tehát ebben a tekintetben sem állitható, hogy a tisztviselői létszám súlyosan terhelné az állami költségvetést. Egyébként is meg kell állapítani, hogy

utolsó öt évben összesen 67.364 állás üresedett meg az állami tisztviselők körében, lemondásokkal, nyugdíjazásokkal, halálozásokkal, stb. Ezzel szemben kinevezés sokkal kevesebb, csak 51.973 történt.

Tehát már itt több mint 15 ezer üresedésben lévő állás maradt betöltetlenül, ami az államra nézve nagy megtakarítást jelentett, nem beszélve arról, hogy a megismétlődő fizetéscsökkenések az állami tisztviselők életmódját amúgy is mélyen lecsökkentették. De ugyanakkor a kincstár nézve újabb hatalmas megtakarításokkal jártak.

A tisztviselői revizio tehát egyáltalán nem látszik indokoltnak, arról nem beszélve, hogy hatalmas költségekkel jár, sok pereskedést vonhat maga után és a köztisztviselők hangulatát is kedvezőtlenül befolyásolhatja. A revizio csak ok nélküli idegességet teremt az állami hivatalnok

kok körében, akik az emlékirat szerint a kötelességüket igyekeznek pontosan elvégezni.

A memorandum ezután rámutat arra, hogy

a tisztviselői revizio mellőzésével, amely amúgy sem vezetne célra, az állami adminisztrációban igen jelentős megtakarításokat lehetne elérni.

Itt irányadó szempontokul a következőket ajánlják:

Az állami adminisztráció egyszerűsítése, a tisztviselői inkadrálás véglegesítése, az adminisztráció egyszerű racionalizálása, az állami hivatalok egymás közötti levelezésénél formula-típusok és típus-nyomatványok bevezetése, a közhivatalok racionálisabb elhelyezése, lehetőleg saját épületekben és a szükségletnek megfelelő helyeken, vagyis az érdekelt lakosság lakóhelyétől nem távol, továbbá az egymással szoros kapcsolatban álló közhivataloknak lehetőleg együtt történő elhelyezése. Így ugyanis jelentős bér- közlekedés és szállítás megtakarítást lehet elérni, ami az állam szempontjából sokkal gazdaságosabb lenne, mint bármiféle tisztviselői revizio. Fontos volna világs és tiszta irredahelyiségek tartá-

sa is, mert így a világitási és takarítási költségeknél lehetne jelentős megtakarításokat elérni. A memorandum utal arra, hogy

a kincstár évenként 300 millió lejt fizet ki hivatalos célokra bérelt épületek bérdíja fejében, ami 3 milliárdos tőke amortizációjának felel meg. Ebből az összegből pedig az állam saját épületekben is gondoskodhatna jóformán az egész ország közhivatalainak elhelyezéséről.

Olyan kérdés ez, amellyel a kormánynak komolyan kellene foglalkoznia és megfelelő megoldást találnia.

Az Uralkodó elé terjesztett emlékirat azzal zárul, hogy a tisztviselői revizio nem célszerű, anyagi szempontokból nem fog előnyökkel járni, a tisztviselői kart csak idegesíti és az érdekelt hivatalnokok részére csak újabb jogfosztást jelenthet. De szükségtelen is, mert

a Köztisztviselői Szövetség megállapításai szerint a tisztviselői létszám Romániában amúgy is állandóan csökken,

a nyugdíjazásokkal, a lemondásokkal és halálozásokkal, stb. Ez évente átlagosan 10—12 ezer álláscsökkenést jelent, amivel szemben az új kinevezések száma egészen jelentéktelen.

A tisztviselői társadalmat az utóbbi években amúgy is sok súlyos anyagi károsodás érte a fizetésredukciók részén, tehát egészen más uton és módon kell keresni ennek a nagyszabású kérdésnek helyes és igazságos megoldását. Azon az uton, amelyet a memorandum a maga irányadó szempontjaiba lefektetett, amely szempontoknak alkalmazása nem kavarhat fel, hanem éppen megnyugtató az állami tisztviselők táborát.

Rugós szerkezetű

hatvankilométeres sebességű hajtóanyag nélküli autót talált fel egy japán mérnök

(TOKIÓ.) Egy japán mérnök olyan gépkocsit talált fel, mely rugószerkezettel működik s óránként 60 kilométeres sebességet ér el. A feltaláló reméli, hogy a gépkocsi sebességét fokozni lehet. A japán mérnök

találmánya nagy feltűnést keltett, mert az új gépkocsihoz semmiféle üzemanyag nem szükséges, csupán a rugószerkezetet kell esetről-esetre felhuzni.

Csak ötvenszázalékban fizeti ki betéteit a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár

(KOLOZSVÁR.) A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár kolozsvári fiókjának igazgatósága felszólította betéteit, hogy betétkönyveikkel haladéktalanul jelenjenek meg a bank helyiségeiben.

A betétesek a felszólításnak engedve, megjelentek az igazgatóság előtt, mely feltűnő bejelentéssel állt elő. Előadták ugyanis a betéteseknek,

hogy az adósságrendező törvény foly-

tán súlyos károsodás érte a bankot, ami egyenesen katasztrófális a bank életére. Ezért az igazgatóság úgy intézkedett, hogy a betétek ötvenszázalékát visszatartja, illetőleg a bank szánására fordítja. A fennmaradó betét részt pedig tíz év alatt fizeti vissza kamatmentesen.

Talán mondanunk sem kell, hogy a bankigazgatóság bejelentése a betétesek körében óriási konsternációt

keltett. Valószínű, hogy a betétesek közös akcióba kezdenek a bank ellen, amely

minden törvényes alap nélkül, önkényesen tartotta vissza a betéteket.

Értesülésünk szerint a betétesek közösen felszólítják a bank igazgatóságát és kérik fogják a rendelkezés megmásítását. Amennyiben a bank nem hajlandó elhatározásán változtatni,

peres utra terelik az ügyet.

Harmincmillió zsák kávé semmisített meg Délamerikában

(BUENOS-AIRES.) A kávé árának stabilizálására Délamerikában 30 millió zsák kávé denaturáltak. A megsemmisített kávé mennyisége a 2000 millió kilót is meghaladja.

— A CLUJI ÉPÍTŐMUNKÁSOK DALKARA f. évi szeptember 8-án, szombaton este 9 órai kezdettel az Építőmunkás Otthon összes helyiségeiben nagy szüreti tánmulatságot rendez, melyre tisztelettel meghívja a szórakozni vágyó közönséget. Kitűnő cigányzenéről és elsőrendű konyharól gondoskodva van. Belépődíj személyenként 20 lej.

Külön rekesszel felszerelt,

garantált, prima bőrből készült iskola- és aktatáskákat „ETNA” gyári lerakóban gyári árban szerezhet be Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 2/a.

TIGRIS

A KELEPCÉBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(77)

— Terve nem sikerült, mert mind a ketten heves természetűek lévén, rögtön összevesztett a bátyjával, aki felindultan sietett ki a szobából. Holl Peter — mert Hollit ezen a néven jelentette be magát a szállodában — a kincseket érő letétjegyet nem akarta magával vinni, hanem egyedül maradván, elrejtette a híres családi kísértetről szóló krónikában: ismerve bátyját, tudta, hogy hamar megbékül és ha leszámolt Redfernnel, eljöhhet érte.

— Redfern azonban nagyobb gonoztevő volt, mint Hollit sejtette. Valamilyen ürüggyel elcsalta magát a külvárosba, valószínűleg azt mondta, hogy ott van a pénz, a mérgezett tüvel megkarcolta a kezét, így halt meg Hollit Arthur, négy évvel ezelőtt, Southampton egyik elhagyott uccájában.

Fáradt sóhajrással dőlt hátra a székben; Grace egy csésze teát hozott neki, amit Richard hálás pillantással köszönt meg. Aztán tovább folytatta beszámolóját.

— Redfern kikutatta Hollit zsebeit és megtalálta benne a jegyzőkönyvet, melyben le volt írva élet-története és fel volt jegyezve a gyémántok száma és súlya; egy levelet is talált, amit fiának írt és melyben közli, hogy a gyémántokat egy bank széfjében fogja elhelyezni, a letétjegyet pedig bátyjára szeretné bízni. A jegyzőkönyvet és levelet is láttam Delton szobájában, — mondta Wilsonhoz fordulva.

— Folytassa, Illing, — kérte Lord Willit. A detektív bólintott.

— Redfern természetesen meg akarta szerezni a gyémántokat. Feloszlatta üzletét és másik néven, Wall George Redfern néven, Londonban nyitott bankházat. Fiának pedig Delton James néven sikerült Lord Willit mellett a tikári állást elnyerni.

Mindenümmen meglepett felkiáltások hallatszottak, de Illing nem zavartatta magát.

— A jegyzőkönyvben megtalálták Hollit fiának, Luiginek arcképét és azt is megtudták, hogy Hollit házasságlevele és fiának keresztlevele szintén a széfben van. Azt a tervet gondolták ki, hogy ha a gyémántokat megtalálják, a fiatal Hollit szerepét Delton fogja játszani, míg a gyémántokat értékesítik és pénzükkel külföldre mennek. Delton, vagy Wall, ahogyan tetszik, szerzett is fekete parókát, bajuszt és viaszorrot, aminek segítségével ezt a szerepet eljátszhatta. Gyakran járt is ebben az alakban, ha például gazdája szobájában kutatott, vagy apjához ment, akihez akadálytalanul bejuthatott a másik házban levő Hildensheim Immanuel néven bérelt lakáson keresztül, amelyet Wall lakásával titkos ajtó kötött össze. Minden eshetőségre számítva kitalálta a sorsjegyekről szóló mesét is, hogy majd ezzel magyarázza a gazdagságát.

— Wall megpróbált Lord Willit bizalmába férkőzni, de nem sikerült elnyernie a barátságát, fia pedig nem jutott a letétjegy nyomára. Végül mind a ketten tette határozta el

magukat. Delton betörőfelszerelést vásárolt Carr mesternél és a mult szerdán megkísérelte a dolgozószobában álló páncélszekrény felnyitását. Munkája közben azonban megzavarták.

— Hollit Luigi, aki négy éve hiába várt apjától értesítést, megsejtette, hogy apja meghalt és Lozzi Luigi néven átjött Európába, hogy az örökségét megszerezze. Tudta, hogy apja a gyémántokat széfben akarta elhelyezni és a letétjegy ő is Lord Willitnél sejtette. Nem bízott azonban a lordban és ő is fel akarta törni a

páncélszekrényt. Ott találkozott tehát a két betörő, Luigi és hasonmása, a maszkírozott Delton James. Delton rémületében megütötte Luigit, leverte az asztalon álló sévresi vázát és elmenekült. A másik betörő felnyitotta a páncélszekrényt, de csak a 100.000 fontos váltót találta meg, a letétjegyet nem. Másnap Delton a Lady Grace szobájában álló íróasztalt kutatta át.

— Oh, hát ő volt, nem a másik! — kiáltott a leány megkönnyebbülten.

(Folytatjuk.)

Háromszázezer lejes sikkasztás miatt feljelentették Kahán Lajos kiskalotai fakereskedőt

(KOLOZSVAR.) Kahán Lajos kiskalotai fakereskedőről van szó, aki ellen 63—1934. szám alatt csalásért feljelentés érkezett be a kolozsvári ügyészséghez.

Mielőtt bővebben rátérnénk a feljelentett ténykedéseire, feltárjuk az olvasó előtt a fakereskedés lehetőségeit és az ügy előzményeit. Kolozsvár határában hatalmas erdőségek vannak, ami minden időben bőséges lehetőséget nyújtott a favágók, a hegyvidéki mókók, iparüzemek és fakereskedők megélhetéséhez.

Az 1930-as év azonban Kahán Lajos „fakereskedőt” Kiskalotára sor-

dorta. Arra a vidékre, ahol a legtöbb lehetőség nyílik a becsületesen dolgozni akarók számára... Véletlenül a fakereskedés terén ebben az időben konjunktúra volt. Kahán Lajos zsebe lapított a pénzhánytól.

Viszont... a kalandor fakereskedőnek bőven kijutott a könnyelmű évek alatt szerzett adósságmaradékból... És ő társat keresett. Egy jó Palit... jó üzletet, amihez nem kell pénz és ami mégis bőven ontja a busás hasznót.

Az áldozat T. A., aki előtt Kahán

Lajos felvázolta a meggazdagodás légvárát. Előbb mindössze

kétszázezer lejt kért és kapott, amit befektetett. Nem az üzletbe, — magánadósságait fizette ki...

Adósságai felemésztették a tőke felét... aztán jött a másik fele, az a többi után uszott...

Amikor a társ az üzletet forszírozta, Kahán kijelentette, hogy az üzlethez újabb befektetés kell. T. A. kötélnék állott.

Adott még százezer lejt.

És várt. Hiába. Kahán szidta a krikoszist és a konkurenciát. A „konkurencia” pedig az újabb százezer lejes üzleti „vérátömlesztést” is magányelt. A csendes, szenvedő üzlettárs végül kétségbeesésében

át akarta vizsgálni az üzleti könyveket.

Meglepetésére azonban azt a választ kapta, hogy:

— könyv, az nincs... pénz sincs.

Az ügy a bíróság elé került. Kahán ellen csalás és sikkasztás a vád. A tárgyalást még az ősz folyamán meg is fogják tartani, amikor majd Kahánnak igazolnia kell egyéb üzleti ténykedéseit is.

— PÉNZ NÉLKÜL MÉG IGAZSÁG SINC... Schmil J. kolozsvári munkanélküli iparos néhány hónappal ezelőtt a vonaton valamilyen öszezóvalalkozott a kaluzzal. Ez a jegyzőkönyvet vettek fel ellene és a bíróság elé került az ügy, ahol súlyos pénzbírságra büntették a fiatalembert. Aztán következett a végrehajtás, ugyanis Schmil nem tudott fizetni. Str. Col. Paulin 3. sz. lakásán megjelentek a végrehajtók, lefoglalták a megbírságot Helén nevű nővéreinek butorait. Schmil Helén ernyőigénypert akart beadni a bírósághoz. Csak akart... mert... És itt a hiba: 150 lejbe kerül a bélyegköltés. Még az igazat sem lehet bebizonyítani... hacsak csoda folytató elő nem kerül valahonnan a szükséges összeg.

— SZOVJET TENGERSZERENY ÉRKEZTEK LENGYELORSZÁGBA. Varsóból közlik, hogy egy 3 tisztből és háromszáz szovjet tengerészből álló tengerészcsapat érkezik hadihajón Gdynia kikötésébe. A szovjet tengerészek küldöttsége azután Poznan városába megy látogatásra.

— DR. BÜCHLER DEZSÓ ZSIDÓKÓRHÁZ SZÜLÉSZET-NOGYÓGYÁSZATI FŐORVOSA. Mint értesülünk, a cluj-i zsidó kórház egyesület vezetősége az orvosi bizottságok idevágó javaslatát egyhangúlag magáévá tette, az elhalálozás folytán megüresedett szülészeti-nőgyógyászati osztály vezető főorvos állását dr. Büchler Dezsó közismereti kolozsvári nőgyógyász operatőr meghívásával töltötte be. A meghívástal szerencsés megoldást nyert a kórház egyik üresedésben levő vezető orvosi állása és remélhetőleg ugyanily módon egész rövid időn belül lesznek megoldva a még elintézendő városi személyi kérdések is, amelyek a zsidó kórház tudományos továbbfejlesztését és a kiváló orvosi kar együttműködését biztosítani fogják.

15 nyeremény
1.000.000 Lei
értékben

- 1 NYEREMÉNY
- 1 NYEREMÉNY
- 1 NYEREMÉNY
- 2 NYEREMÉNY
- 4 NYEREMÉNY
- 5 NYEREMÉNY
- 10 NYEREMÉNY
- 12 NYEREMÉNY

8.000.000 LEI
3.000.000 "
2.000.000 "
500.000 "
300.000 "
200.000 "
150.000 "
100.000 "

és azonkívül 26.158 nyeremény 60.000 leitől 5.000 lei értékig!

Mindetaz ÁLLAMI SORSJÁTÉK 5. HUZÁSA alkalmával AUGUSZTUS 28. és SZEPTEMBER 26. között osztják ki.

Ha még nem lenne sorsjegye, vegyen egyet.

Ha van sorsjegye, vegyen még egyet. Mentől több sorsjegye van, annál nagyobb a valószínűsége, hogy október 1. előtt milliomos lesz!

A Román Osztálysorsjáték

Postai megrendeléseket teljes discretio mellett azonnal teljesít

Banca Ilescu S. A.

Cluj. Telefon: 11-54.

Hirdessen a „JÓESTÉT!”-ben

Rejtélyes módon meggyilkolták Hollywoodban Amerika legnépszerűbb zeneszerzőjét

A legfantasztikusabb bűnügyi filmszenárium, amelynek azonban minden részlete valóság

(NEWYORK.) A hollywoodi rendőrség most egy óriási feltűnést keltő, szenzációs bűnperben végez nyomozásokat. Amerika egyik legnépszerűbb zeneszerzőjének meggyilkolásáról van szó, amely fantasztikus rejtélyeivel felér a legizgalmasabb bűnügyi filmszenáriummal, de amelynek azonban minden részlete valóság.

Ismertes, hogy

Jerry Jarnagiu népszerű amerikai zeneszerzőt eddig még ismeretlen körülmények között a villájában meggyilkolták. A gyilkosság lefolyásának rejtélyét csak fokozzák azok a titokzatos körülmények, amelyek között ez a megdöbbentő bűntény lezajlott.

GYILKOSÁG KUPLÉ-ÉNEKLÉS KÖZBEN ÖTVEN VENDÉG KÖZVETLEN KÖZELÉBEN

Ezek a rejtélyes körülmények a következők:

Jerry Jarnagiu, a meggyilkolt komponista, már hosszabb ideje boldog házas. Felesége az ismert nevelőoperettprimadonna, Irene Franklin. A gyilkosság elkövetésének napján az asszony dinerre hívta meg Dorothy Watson nevű unokanővérét. A diner a villa teraszán folyt le és mintegy ötven vendég volt rá hivatalos.

A vendégek között csupa jónévi filmszínész, rendező, dramaturg és író volt.

A dinert kabaréműsor követte, amelynek utolsó száma a háziasszony, Irène Franklin kupléja volt. A háziasszony előadásának óriási sikere volt. Maga a férj nevetett legjobban.

Jarnagiunak könnyei csurogtak a nevetéstől, úgy, hogy ikénytelen volt bemenni a zsebkendőjéért.

Alig, hogy az ajtót becsukta maga mögött, a vendégek gyors egymásutánban két revolverlövést hallottak. Az asszony behalt a villába és az egyik szobában egy földjébe zuhanva, véres fejjel, eszméletlenül találták a férjét.

Bal halántékán lött seb látszott. A vendégek között volt egy orvos, aki megvizsgálta a súlyosan sérült zeneszerzőt és kijelentette, hogy a halál bekövetkezése legföljebb percek kérdése.

ÖNGYILKOSÁGRÓL SZÓ SEM LEHET

A rendőri bizottság azonnal megjelent a helyszínen és megállapította, hogy

öngyilkosságról szó sem lehet. A seb körül először is nem látszott pörkölés, másodsor pedig feltétlenül halálos volt, úgy, hogy Jarnagiu nem süthette el másodsor is a revolvert.

A további nyomok is támogatták a rendőrségnek azt a feltevését, hogy gyilkosság történt.

A revolvert ugyanis mintegy öt-hat méterre találták meg attól fo-

tótól, amelyben a zeneszerző feküdt, amikor rátaláltak. A revolver és a fotój között véryomokat találtak a padlón, ami arra vallott, hogy az áldozat még tántorgott a szobában, mielőtt elveszítette eszméletét.

KI A GYILKOS, A VENDÉG, VAGY AZ IDEGEN?

A rendőrség nehéz helyzetben volt.

A meghívott vendégek között aligha lehetett keresni a gyilkost. Már csak azért sem, mert a vendégek a villa teraszán tartózkodtak, amikor a gyilkos revolverlövés eldördült.

A revolver ugyan a zeneszerzőé volt, de ez még nem bizonyít az öngyilkosság mellett.

Lehetséges, hogy a gyilkos előzőleg magához vette Jarnagiú revolverét, hogy később agyonlője vele a zeneszerzőt.

A rendőrök azonkívül nyitva találtak egy nagy falbaépített szekrényt, ami valószínűsíti azt a feltevést, hogy a gyilkos ott bujt meg és lesett áldozatára. A földszintes szoba ablaka a gyilkosság felfedezésekor nyitva volt. Az ablaktól mintegy 10-12 méternyire a kertben egy nyitott pavillon áll és nincs kizárva az sem, hogy a gyilkos innen adta le a halálotkozó lövéseket. A rendőrség egyelőre tehetetlenül áll a rejtély előtt. Hollywoodban valóságos pánikot váltott ki a filmprimadonák és írók között a földerithetetlennek látszó gyilkosság. A népszerű zeneszerzőnek nem voltak ellenségei és így a nyomozást ilyen irányban sem lehet tovább folytatni. Annyi bizonyos, hogy még a legizgalmasabb válóper, vagy házassági botrány sem tudta ennyire lázba hozni a filmváros lakosságát, mint a Jarnagiú-gyilkosság rejtélye.

SPORT

Uj játékosokat vonultat fel az Universitatea a Gloria CFR ellen

(KOLOZSVÁR.) (A „Jóestét!” tudósítójától). Vasárnap Kolozsváron a Nemzeti Liga első mérkőzését játsszák le az Universitatea és az aradi Gloria CFR csapatai. A szezon első bajnoki mérkőzését nagy érdeklődés előzi meg, ami elsősorban az Universitatea csapatának szól. Az egyetemiek ugyanis Sepi betegsége, Sfera eltávozása és David felfüggesztése miatt súlyos hendikeppet szenvedtek, akiknek bemutatkozása vasárnap lesz. A csapat a következő összeállítással áll ki a Gloria CFR ellen: Sepsi, Jancovici, Kidrasan, Stefanescu, Gain, Ghilezan dr., Sárbu, Orza, Jonascu, Surlasin, Baciu.

Amennyiben vasárnapig megjön Cojocarú és Buculei igazolása, úgy előbbi Sárbu, utóbbi Stefanescu helyén fog játszani.

A rendkívül izgalmasnak és nyitnak ígérkező mérkőzés vasárnap délután 5 órakor kezdődik Balogh nagyváradi bíró vezetésével.

DEBRECEN. A Bocskai tegnapi első bajnoki mérkőzésén 4:1 (2:1)

arányban győzött a kaposvári Somogy ellen.

Ma van a torinói atlétikai Európa-bajnokságok rajtja

Torinóból jelentik: Az első atlétikai bajnokságok versenyei ma kezdődnek meg. Az első nap programjában 1500 m.-es, 400 és 10.000 m.-es síkfutás, 110 m.-es gátfutás, 100 m.-es előfutamok és középdöntők, rudugrás, magasugrás és gerelydobás szerepel.

Mára tüzték ki a 4x100 m.-es staféta előfutamait is, azonban erre mindössze öt csapat nevezett és így ebben a számban a döntő vasárnap lesz.

A BOCSKAI VASÁRNAP Krakóban a város válogatottjával játszik.

A KIRÁLY JELENLÉTÉBEN TARTJÁK MEG Petrozsényben szeptember 16-án az országos pentatlonbajnokság küzdelmeit, mellyel

egyidejűleg a Jiul országos szenior atlétikai versenyt is rendez.

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEI A KÖVETKEZŐK: Ujpest—III. kerület, Hungária—Soroksár, Attila—Ferencváros, Kispest—Szeged, Phöbus—Budai rt.

ZIEGLER EMIL, az Universitatea nagyérdemű versenyzője, a romániai uszósport egyik uttörője visszavonult a versenyzéstől. Erdemeit az uszósövetség most azzal jutalmazta, hogy a kolozsvári liga elnökévé nevezte ki a kiváló sportembert.

RÓMÁNIA USZÓI RÉSZTVEZNEK A BERLINI OLIMPIÁN — így döntött a bukaresti uszósövetség tanácsulása. A szándék nagyon szép és dícséretreméltó, csak a nekibuzdulás ne legyen szalmaláng. — Uszóink az olimpiáig még sokat fejlődhetnek és van néhány olyan tehetségünk, különösen a marosvásárhelyiek között, akikkel érdemes a legkomolyabban foglalkozni.

Épül a világ lecszebb regatta-pályája

BERLIN. Az 1936-os olimpia stadionjának tervszerű kiépítése során az elmúlt hetekben vették munkába a híres grunau regatta-pálya kibővítését és modernizálását. Az átépítés munkálataival Hitler birodalmi vezér a legkiválóbb építésmérnököket bízta meg. A pályán 50.000 nézőre tribünt építenek, úgyhogy az olimpiai pálya legszebb lesz a maga nemében az egész világon.

Kitűnő formában vannak a magyar atléták

(TORINÓ. Az Európa-bajnokságokra már valamennyi benevezett atléta megérkezett. Itt vannak már a magyarok is, akik dr. Szerlemhegyi szövetségi kapitány vezetésével nyomomban megkezdték edzéseiket. A magyar atléták kitűnő kondícióban vannak és bizakodva várják a versenyek kezdetét. Különösen Sir, Kovács, Zsuffka, Kelen jó formája örvendeztetette meg a magyar kísérőket. Nagyszerű képességeket árul el a magyar 4x100-as stafétája is, amely a jelenlegi összetételében verhetetlennek bizonyul. Dr. Darányi és Remecz szerepléséhez is nagy reményeket fűznek.

RÁDIÓ

SZOMBAT, szeptember 8.

Bukarest. 13.45. Könnyű lemezek. 18: Matza-zenekar. Rómán népzene. 20.20: Lemezek. 21: Rádió-zenekar. 22.20: Rádió-zenekar. 23.30: Vendéglői zene.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Egyházi ének- és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. 12.50: Görögkatholikus istentisztelet a Rózsák-téren levő gör. kath. magyar plébániatemplomból. 13.50: Operaház zenekara. 15.50: Cigányzene. 16.30: „Ezermesterműhely.” A Rádióélet ifjúsági felőrája. 17: Hanglemezek. 17.50: „Az ősz és a fertőző betegségek.”

Előadás. 18: Szabadúri dalosverseny közvetítése Szombathelyről. 19.10: „Vidám történetek”. Harsányi Zsolt csevegése. Szalonzene. 21: Előadás a Stúdióban. Gárdonyi Géza három elbeszélése hangjátéknak feldolgozása. 22.20: Hírek. 22.50: Debreceni trió (Zongora, hegedű és gordonka). 24: Ének cigányzene kísérettel.

Bécs. 14.10: Lemezek. 15.10: Művész-lemezek. 17.25: Cittera és harmónika zenekar. 20.35: Zongora hangverseny. 21.50: Magyar hírek.

Építőmunkás-mozgóban:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: **Jön a gorilla.** Zenei vigiáték Ezen előadást gyerekek is látogathatják. — Vasárnap 3, 5, 7 és 9. hétfőn, kedden és szerdán 7 és 9 órakor **I. Soha többé szerelem.** Énekes zenei operett filmszáger. Főszerepekben: Lilian Harvey, Harry Litke és Félix Bessart.

THE 2. FLIC-FLAC

Komikus és akrobatikus mutatványaikkal. Saltó királyok.

III. A legújabb híradók.

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Széljegyzetek a nap margójára

Slavescu pénzügyminiszter elhatározta, hogy rövidesen Genf-be utazik. Rossz nyelvek szerint menekül a pénzügyi gondok elől. De ez csak rágalom. Slavescu Svájcban is otthon érzi magát. Neki könnyű. De mit csinálnak azok a szegény adófizető alanyok, akiknek nincs pénzük külföldre menni, mert a gondok miatt „itthon” sincsenek „otthon”. Azok legfeljebb a fogukat szivhatják ajólótti örömben, hogy a „svájci” Erdély levegőjéből szivhatnak egy slukkot — addig, amíg a napnál ebédelnek.

Hiszen napkora és tiszta levegő, — nem valóságos Svájc ez kérem Kolozsváron, — ingyen és bérmentve!

Bukarestben mondják: Előbb volt a költségvetés revíziója, azután jött a tisztviselő-revízió. Végül mi következhetik: a miniszter-revízió.

De vajjon nemcsak vízió ez a sok revízió?

— Hallottad, hogy Marian mit énekel Popovici Mihálynak, amikor felkereste, hogy Vaidával kibékítse?

— Ugyan mit?

— „En a Vaidát nem bánom — csak a pártját sajnálom.”

Krétában megöltek egy képviselőt. Heraklea Sgures prefektust pedig súlyosan megsebesítették.

És még merjék mondani, hogy nincs „baj a kréta körű”.

Szökött négyert fogtak a turnuseverini hatóságok. És az idegenlégió szökevénye stilszerűen „fekete” képet festett a marokkói állapotokról. Még magánál is feketébbet.

(t. r.)

TEKE-SPORT

Eredmények: Hercules—Firtos, 12 játékos, 150:147. Bástya—Sparta, 12 játékos, 142:132. Stop 12.—Olimpia, 13 játékos, 165:146. Bástya—Avram Iancu, 12 játékos, 160:150. FTC—Corvin, 14 játékos, 178:166. Turul—Kerekdomb, 12 játékos, 157:133. — Tempo csapat új tisztikara: Elnök Dobay Jenő, alelnök Mátéfi Lajos, titkár Vajdas Ferenc, csapatkapitány Loránd Károly, pénztáferenc József, ellenőrök Bicsok Lajos és Prisztor József. Csapat játékhelye Szabó-pálya, keled. — Tekéző naptár. Péntek: Sport—FTC Matador-pálya. Firtos—Remény Weisz-pálya. Solid—Sparta Orosz-pálya. Szombart: Gloria—UEC, Oltean-pálya.

(—) Az unitárius elemi leányiskolába (Berde-u. 1. sz.) a beírások szeptember 10-ig tartanak. Beiratkozhatnak bármilyen felekezeti, magyar nemzetiségű leány növendék. Hivatalos óra d.e. 8—12-ig. Az igazgató-ság.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK UTÁN ÉRDEKLŐDŐK SZIVES FIGYELMÉBE! Kérjük, hogy úgy telefoni, mint személyes **kérdezősködéseknél a hirdetés számát bemondani, valamint a jelígs hirdetésekre ajánlatukat és címüket levélben beadni sziveskedjenek.**

LEVELEZÉS

Bánati, Allandó, Erős akarat, Jó konyha, Kézpénz óvadék, Modern, Mindent egyetértéssel, 3—4 szobás lakást kereső, Szabómunkás jelígre levelek vannak a kiadóban.

42 ÉVES csinos, barna, független uriaszony keresi olyan uriember ismeretségét, kit teljes ellátásba fogadna. Leveleket „Borura derü” jelígre. (5513)

JÓ megjelenésű 42 éves barna ur kimondott urinó ismeretségét keresi. Teljes címet a kiadóba „Jó munkaeör 42” jelígre. (5499)

ADÁS-VÉTEL

HÁZASTELEK forgalomban levő sütődével azonnalra olcsón **ELADÓ** vagy **KIADÓ**. Érdeklődni: Str. Mărăsesti 60. (5510)

EGY jó állapotban levő fehér háló 3 szekrényvel, konyhabutorok és egyéb háztartási cikkek, valamint egy konzul tükör rendkívül olcsón eladó. Str. Bălcescu 19. (5520)

ÉLŐ HAL állandóan kapható **Hajnalnál szemben a főpostával.** Dubălarilor 16. Lei 45—50. (5506)

NÉHÁNY szép **PERZSASZÖNYEG** jutányosan **ELADÓ**. Strada Saguna 7., balra. (5480)

HASZNÁLT, de jó állapotban levő 4x5-ös ponyvát keresünk megvételre. Astra Cluj, P. Mihai Viteazul 7. (5488)

IGEN OLCSÓN ELADÓ ötlakásos ház szentpéter-i templom közelében. Viz, villany. Évi tiszta jövedelem huszezer lej. Van konverziós adósság is. Cím a kiadóban. (5349)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

NAGYGYÜMÖLCSŰ EPERPALÁNTÁK száza harminc, ezre ket-tőszáz lej. Dorobantilor 118. (5324)

JAVITOTT és tisztított férfiruhák télkabátok, felöltők féligyen kaphatók „Dorotheum”, P. Unirii 22. sz. (5358)

ZONGORA rövid olcsón eladó. Értekezni: Str. Vasile Alexandri 4. sz. d.e. 10—12 és d.u. 5—7 óra között. (5507)

ELADÓ egy 9-es két águ vaslét-
ra, külső iparosnak alkalmas. Str.
Paris 54/a. (5498)

MA utolsó előtti nap. Még vehet
50 lejért **Mentősorsjegyet Econo-**
mia S. A. Succ. Cluj Piata Unirii
23. sz. (5264)

KIADÓ LAKÁS

1 SZOBA, konyha kiadó, októ-
ber 1-re. Cal. Victoriei 87. (5439)

EGY szoba, konyha, veranda
kertes házban kiadó. Str. Regală
42. sz. (5471)

NAGY helyiség Rados festékküzet
udvarán raktárnak vagy műhely-
nek kiadó. (5462)

KIADÓ kis szoba, mellékhelyi-
séggel, havibér 200 lej. Donát-ut
110. (5459)

ÁLLÁST KERES

JÖMENETELŰ trafikhoz 8000
lejjel betársulnék, vagy más hason-
ló állást keresek. „Fiatal asszony-
ka” jelígre kiadóhivatalba. (5504)

LAKÁST KERES

KERESEK október 1-re, vagy
15-re 2, esetleg 3 szoba komfortos
lakást (konyha nem feltétlenül szük-
séges) a belváros közelében. „Min-
den elsején fizetek” jelígre a ki-
adóba. (5479)

DIPLOMÁS zongora- és német
tanárnő órát ad lakás ellenében.
Címet kérek a kiadóba „Szeptem-
ber” jelígre. (5475)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES cukoráros leány moziba
fölvéttetik. Cím a kiadóban. (5501)

BORBÉLYSEGÉD felvéttetik.
Str. Mănăsturelui 45. (5517)

BELSŐ és külső irodai munkára
férfi vagy nő 12—15.000 lej kész-
pénz garanciával felvéttetik fix fi-
zetéssel. Cím a kiadóban. (5524)

ÜZLETEMBE sütnő, főzni tudó,
független árvalányt keresek kiár-
sítónőnek teljes ellátással. Cím a
kiadóban. (5518)

GYAKORLOTT könyvelő leve-
lező román és német tudással,
azonnal felvéttetik. Fagyapótygár,
Str. Cernăuți 36. (5500)

KEREKES segédt azonnalra
felveszek. Csegezi Ferenc kerekés.
Ludus. (5519)

Szavanként 1 Lei, vastagabb be-
tűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei.
Jelígs, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díj
5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenés
délelőtt 11 óráig lehet csak feladni.

VARROTT CIPŐ szakszerű olcsó
javítása csak az Óvárban, **CSÁR**
cipésznél készül. Str. Chimez 2.
Koncz-ház. (5408)

ÓNÁLLOAN dolgozó masamó-
leány azonnalra felvéttetik. Bresa
István kalapszalón. Str. Vlahu-
(5472)

JÓ családból való fiú 10—
15 évig, román-magyar nyelvtudással
felvéttetik. „Zionloyd”. P. Mihai Vi-
teazul 40. (5481)

PERFECT vas, víz és gépondo-
láló felvéttetik többévi praktizissal.
Jelentkezni este 8—9-ig. Str. Tu-
dor Vladimirescu 25. (5500)

JÓLFŐZŐ mindenféle szakács-
felvéttetik. Szilágyi fűszerüzlet.
Victoriei 7. (5508)

KÜLÖNFÉLÉK

ALLAMTÓL adományozó
gyógyszertárhoz társ vagy társinó
keresek. Wellmann, Col. Paulia
3. sz. (5441)

FIGYELEM! Iskolai egyenszo-
nyák pliserozását olcsón és szépe-
vállalom. Steinbergné, str. Sagun-
24. sz. (5508)

RÁDIO-javításokat és átalakítá-
sokat, valamint új készülékek
olcsón, a legmodernebb kivitelbe
készít, rendelés szerint, régi elavult
készülékeket bevesz. Amatőröknek
mindenfélre mérést olcsón eszközök
Soffőr-iskola rádiólaboratórium.
Str. Gh. Baritiu 22. (5497)

RENDKIVÜL ügyes varróleán
otthon bármilyen munkát gép-
hímzést is vállal, esetleg üzletbe tö-
megmunkát. Bárki meggyőződhe-
olcsó árairól. (Ruhák 60—80 lej)
Pongyola 40 lej és a legszebb kivitelű
női fehérnemű készítés. Cím a
kiadóban. (5466)

ELVESZETT a városban Cluj
113. sz. forgalmi engedély. Kérem
juttalom ellenében Str. Avram Iancu
38. szám alá beadni. (5514)

**Közel félmillióra emelkedett
Amerikában a sztrájkolók
száma**

(NEWYORK.) Tegnap újabb 9
ezer munkás csatlakozott a sztrájk-
hoz, majd a női nuhaipar munkásai
is elhatározták a sztrájkhoz való
csatlakozásukat, úgyhogy ezekkel

a sztrájkolók száma 180—190
ezerrel növekedett. A sztrájk-
ban álló munkások száma je-
lenleg 450 ezer főre rug.

A tegnapi és tegnapelőtti sztrájk-
vargásoknak összesen 3 halottjuk és az
50 sebesültjük van. Újabb jelentése-
szerint

a halottak száma már a 10-et is
elérte. A sebesültek között több
nő is szerepel.

Váradai Aladár

híres kabaré társulatával Clujra érkezett
és a gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerihelyiségében, a Magyar Színház-
zal szemben, minden este 9 órától kezdve
változatos világvárosi műsorral szórakoztatja
a tisztelt közönséget

**Családi műsor.
Prima borok.
Szolid áruk.
Azuga sör.**

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Szeptember. 8. Szombat.
Róm. kaht. Kisboldogassz.
Prof. Maria Geburth. Gör. kath. Našt.
S. Maria. Izr. Eul. 28.

JÓESTÉT!

PRAKTIKUS EMBER.

— Megörültél? Elvetted a volt feleséged mamáját? Miért?
— Volt feleségem fölött gyakorolni akarom az apai szigor jogát...

GANDHI ÉS A PÁRIÁK

— Hallotta? Gandhi, az indiai szabadsághős fel akarja szabadítani a páriákat.
— Akkor Gandhinak nincsen — pária...

ÖRÖMHIR

Kiss: Örömhirt közlök. Megszűnik az adóhivatal!
Nagy: Igazán?
Kiss: Igen. Itt van a zsebemben hivatalos irat az adóhivataltól. Az van ráírva, hogy: „Utolsó felosztás...”

SZAKÁLLAS HÖLGY A VURSTLIBAN

Néző: Mondja, nagysád, alvás közben a paplan alatt vagy a paplan fölött viseli a szakállát?
Szakállas hölgy: Levetem...

HIVATALNOK URAK

— Szóval most nyugodtabb atmoszféra van a hivatalban?
— Hógymé! Vészcsengőt szereltünk fel a főnök széke alá. Amint felkel a helyéről, jelzést kapunk és szorgalmasan hozzájárulunk a munkához...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint északnyugati, szél, eső, esetleg zivatar, főként keleten. Hőmérsékletváltozás nem várható.

— INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK. Ezen a héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Biró (Unirii-tér). Demeter Cornél (Motilor-ut). Apostol (Regele Ferdinand-ut.) Paloczi (General Poch-ut).

— BEIRATÁS A MARIANUM ELEMIS ISKOLÁJÁBA. A Marianum elemi leányiskolájába a beiratások szeptember 10-ig tartanak délután 8—11-ig és délután 3—6-ig. A beíráshoz szükséges: születési anyakönyvi kivonat, oltási bizonyítvány és az előző osztály bizonyítványa.

— KEVESLI A PÉNZÜGYMINISZTER A MULT HONAPBAN BEFIZETETT ADÓ ÖSSZEGÉT. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint az adóbefizetések augusztus havában igen gyengék voltak és mélyen az előirányzott összegeken alul maradtak. Volt olyan nap, amikor az egész országban adó fejében tízmillió lej sem folyt be.

„Gyarmati nivóra súlyosztette a cseh kormány a Ruthénföldet“

— mondotta egy felszólaló a népkisebbségek kongresszusán

(BERN.) A népkisebbségek nemzetközi kongresszusán tegnap a felvidéki tótók képviselője szólalt fel, aki élesen állást foglalt a cseh kormány kisebbségellenes politikája ellen. Hangoztatta a felszólaló, hogy

a kormány valósággal gyarmati nivóra súlyosztotta a Ruthén-földet és hallani sem akar arról, hogy a kisebbségek a nemzetközi szerződésekben biztosított önkormányzatot megkapják.

Holnap, szombaton új kettős műsor a Royal-Mozgóban: I. Hadnagy voltam a huszároknál. Operettszáger, főszerepekben: Gretl Theimer, Georg Alexander, Mady Christians, Gustav Diesl. Zene: Robert Stolz. **II. Ezer veszélyen keresztül.** Nagy kalandor filmszáger. Először Kolozsváron. — Főszerepben a legmerészebb artista: **Richard Talmadge.**

Tizenhárom letartóztatás a tordai gyűjtő-gyűjtés, illetve pénzhamisítási ügygel kapcsolatosan

(KOLOZSVÁR.) Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy a tordai Campian malom leégését bünyös kezek okozták. A tulajdonos, csak néhány nappal az óriási tüzeset előtt 5 millió lejre biztosította a malmát, amelyet felgyújtott, illetve felgyújtatott. A tordai ügyészség beindította a vizsgálatot az ügyben, amelynek eredményeképpen a leégett malom romjai alatt

elektromos pénzhamisítógépet találtak. Letartóztatásba helyezték: Campian Vasilet, Bányai Jenőt, Bajac Lajost, Orosz Bélát, Campian Jenőt, Méhes Istvánt, Bányai Terézt, Dávid Sarát, Gajszler Károlyt, Berkovics Dezsőt, Marcus Pétert, Léo Sámuel és Hecht Márton. Valamennyi mádelőlt adták át a kolozsvári ügyészségnek.

Nem Schlézinger Victoriát, hanem a testvéré körözi a nagyváradi rendőrség

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy egy magát Boros Jánosnének nevező szélhámosnő Erdély majdnem összes városainak rendőrsége köröz. Azt is megírtuk hogy az állítólagos Boros Jánosné Schlézinger Viktoriával azonos. A kolozsvári rendőrség a tegnapi nap folyamán

előállította Schlézinger Viktoriát, akiről a bevezetési nyomozás során megállapította, hogy semmiféle körözés vagy eljárás nincs ellene folyamatban, hanem testvérét körözteti a nagyváradi rendőrség. Schlézinger Viktoriát a rendőrség a délelőtti folyamán szabadlábra helyezte.

Rintelen unokaöccse szerint nagybátyja nem öngyilkos lett, hanem el akarták tenni lábálól

(BÉCS.) Rintelen volt római osztrák nagykövet személye körül, aki a hitlerista puccsban tudvalevően nagy szerepet játszott, még mindig kavargó a közvélemény. Mint ismeretes, a puccs leverése után, Rintelen is le akarta tartóztatni az osztrák kormány, de ő letartóztatása pillanatában állítólag öngyilkosságot követett el és súlyosan megsérült.

Most azután Rintelen unokaöccse, egy osztrák vezérkari százados, a „Daily Express” hasábjain nagy felháborítást keltő cikket írt, amelyben a leghatározottabban azt állítja, hogy Rintelen nem akart öngyilkos lenni, hanem az osztrák kormány szerette volna lábálól eltenni s így történt a súlyos sérülése. A hír mindenesetre még megerősítésre szorul, bár egyes bécsi körökben nem tartják az állításokat minden valószínűség nélkül. Csak egy a rejtély, hogy: ha az osztrák kormány el akarta tenni Rintelen lábálól, akkor miért gondoskodott heteken keresztül a leggondosabb orvosi kezeléséről, hogy teljesen visszanyerhesse egészségét? Egyébként is Rintelen most kerül a hitlerista puccsban való szereplése miatt ki-

hallgatásra a vizsgálóbíró elé s vallo-másától a junius 25-iki bécsi események történetéhez nagyfontosságú adatokat és leleplezéseket várnak.

— RENDŐRSÉGI HIREK. Tegnap a III. kerületi rendőrségen Rete Nicolae Berind községi parasztember ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést, akik a tegnapi hetivásár alkalmával a nagy tumultusban a zsebéből kilopták 950 lejt tartalmazó pénztárcáját. A bevezetett nyomozás során a rendőrség letartóztatata Lazar Mihály ismert kolozsvári cigány zseb meszőt, akire a tett elkövetése rábizonyosodott. — Tegnap este özv. Merian Stefanné Macavei-uca 3. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, amely szerint betörték lakásának ablakát és azon bemászva, két nő ruhát 2000 lejt értékben loptak el. A gyanyu Lechintan Maria nevé cselédlányra esett, akit a rendőrség szétvette. — Tegnap este a P. Unirii-n Wallerstein Leib kolozsvári lakos Grünfeld Dávid Vasut-ucaí képviselő zsebéből egy órát lopott. Letartóztatták. Atadták az ügyészségnek.

Egymásba szaladt két tehervonat

(MÁLNÁSFÜRDŐ.) Tegnap súlyos szerencsétlenség történt a málnásfürdői pályaudvaron. Két tehervonat egymásba futott. A mozdonyvezetők, amikor észrevették a veszélyt, már nem bírták fékezni. Egy fékező törött lábbal zuhant le a peronra a kocsitetején levő kis fülkéből s egy másik fékező pedig az összeütközés pillanatában leugrott a vonatról és fejével az állomáson levő gyümölcsfába esett. Mindkettőt súlyos állapotban a kórházba szállították. Hét vasuti kocsi teljesen összeroncslódott és a bennük levő áru pozdorjává tört. A vizsgálat megindult abban az irányban, hogy kit terhel a felelősség.

— AZ ÁLLAMI OSZTALYSORS JÁTÉK V. osztályának húzási eredményei 1934 szeptember 7-én, a 7-ik húzási napon: 1,000.000 28220 számú sorsjegy, 150.000 lejt 5697, 32252, 60.000 lejt 22614, 40.000 lejt 1343, 16195, 32267, 20.000 lejt 6245, 7176, 9748, 49904 számú sorsjegyek és még 1689 nyeremény 15 ezer és 5500 lejt között. Kisorsolando még 14525 rendes nyeremény, 2 mozgójutalom, 5 drb. egy-egymillió pótnyeremény és az ötmillió nagyjutalom, mely felosztható 5 drb. 1—1 millió jutalomra. A húzás szeptember 26-ig tart.

MOZI

CAPITOL-MOZGÓ MÜSORA:

Pénteken nagy szezonnyitó világszáger: Csak Téged akarok. Főszerepben: Nagy Kató, Karl Ludwg. Diehl, Hans Brausewetter, Teodor Loos. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 óra-
kor.

SZINKÖR-MOZGÓ MÜSORA:

Pénteken nagy szezonnyitó premier: Az első esők. Janet Gaynor, a közönség kedvence és új partnere, Warner Baxter.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA:

Ma pénteken utoljára: I. Pezsgőháboru. Operett. II. Láthatatlan ember. Harry Piel.

Holnap új kettős műsor: I. Hadnagy voltam a huszároknál. Főszerepben: Gretl Theimer, Georg Alexander, Mady Christians, Gustav Diesl. II. Ezer veszélyen keresztül. Nagy kalandor száger. Először Kolozsvárt, Főszerepben: Richard Talmadge.

AZ OPERA-MOZGÓ MÜSORA:

Pénteken a szezon első ünnepe: Egy édes kicsi nő. Főszerepben: Sylvia Sidney, Frederic Masch. Rendezte: Mariou Gering.

Jön: Dalommal kereslek. Főszerepben: Claudette Colbert, Ricardo Cortez.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Vasárnap d. e. 11 órakor Matiné: Jön a gorilla. Zenei vígjáték. Ezen filmet gyerekek és diákok is látogathatják.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9: Szenciációs látványos műsor. I. Soha öbbször nem. Ének és zenei operett filmszáger. Főszerepben: Lilian Harvey, Harry Litke és Feli Bessoort. II. THE 2. Flic-Flac. Romániában először. Szenciációs akrobata és tánc-komikusok, szaltó királyok. III. A legújabb Fox Híradó.

A szabadság, magán és közjog csorbitatlanságáról s az új büntetőkódexről nyilatkozott Antonescu igazságügyminiszter a nagyváradi ügyvédkongresszuson

(NAGYVÁRAD.) A nagyváradi ügyvédkongresszus iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A város tele van fiskálisokkal, akik alaposan felverték a szállodai szobárait. Az ügyvédkongresszusra előző napon megérkezett Bukarestből Naumescu Constantia, az Ügyvédszövetség elnöke, míg a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka befutott a nagyváradi pályaudvarra az a szerelvény, amelyhez Antonescu Victor igazságügyminiszter szalonkocsiját csatolták. Az igazságügyminiszter az éjszakát a szalonkocsijában töltötte és csak tegnap reggel történt meg a hivatalos fogadtatás.

Az igazságügyminiszter első útja a nagyváradi törvényszékhez, majd a táblához vezetett. Ezekon a helyeken rövid tanácskozást tartott a bírói karral, majd a városháza sietett kíséretével, ahol az egybegyűlt ügyvédek a városháza dísztermében a kongresszus megnyitására vártak. A kongresszust Naumescu Constantin nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket, majd felolvasta az Öfelséghez intézett távirat szövegét. Üdvözlőbeszédet mondottak: dr. Zigare Miklós a nagyváradi ügyvédi kamara dékánja, dr. Crisan Andrei püspökhelyettes, Frentiu Traian püspök, Dimitrescu Nicolae, a tábla elnöke, Ilcusu tábornok, Mosoiu Tiberiu polgármester és mások. Az üdvözlő beszédek elhangzása után általános érdeklődés mellett emelkedett szólásra az igazságügyminiszter, aki nek minden szavát feszült figyelemmel hallgatták a kongresszus résztvevői.

Beszédének első részében az igazságügyminiszter azt az érdekes megállapítást tette, hogy

Nagyváradi Bihar kulturális gőcpontja és ez a vidék évszázadokon át őrizte meg nyelvi és faji önállóságát. (?)

Majd rátért az új büntetőkódex

75 éves aggastyánt gázolt a teherautó Csucsán

(KOLOZSVÁR.) Tegnap súlyos autóbaleset színhelye volt Csucsán kolozs megyei nagyközség. A 360. Cluj jelzésű teherautó a Központiszálló előtt elgázolta Cutius Ilie 75 éves gazdát. A soffőr túlkölt, de ugylátszik, hogy az aggastyán nem hallotta a vészes hangot és nekiment a gépnek. A csendőrség a soffőrt elővezette. Megállapították, hogy Glaja Józsefnek hívják és a S. A. R. M. kolozsvári részvénytársaság szolgálatában áll. Egyébként az ügyet további kivizsgálás végett a kolozsvári ügyészséghez tették át. A sebesült oldalbordája eltört és súlyos belső zúzódásokat szenvedett. Kórházba szállították, állapota életveszélyes.

ügyére. Ennek kapcsán az igazságügyminiszter a következőket mondotta:

— Az új büntetőkódexet már tanulmányozza a szenátus bizottsága és azt nehezként megvárja a törvényhozó testület is.

Az igazságügyminiszter végül kitért arra, hogy a jog tanulmányozása tévedésekre vezethet ugyan, azonban a társadalmi fejlődéssel párhuzamosan fejlődik a jog is.

— Amikor az egész világon csak arról hallunk — fejezte be a beszédét az igazságügyminiszter —, hogy a közszabadságot csökkentik és különböző rendelkezésekkel megszigorítják, boldogok lehetünk ebben az országban, ahol a szabadság, a magán- és közjog csorbitatlan marad...

Az igazságügyminiszter beszéde után az ülést felfüggesztették és a tagok a Kereskedelmi Csarnokba vonultak, ahol résztvettek a banketten.

Capitol-Mozgó

Nagy Kató parádés filmje:

Csak téged akarlak!

Fősz.: Nagy Kató, Karl L. Diehl, Hans Brausewetter, Theodor Loos.
Műsor előtt: Világhíradó. — Előadások 3, 5, 7, 9 órakor!

Tatarescu elutazott Belgrádból

(BELGRÁD.) Tatarescu miniszterelnök tegnap este 10 óra 5 perckor elutazott a jugoszláv fővárosból. A román miniszterelnök elutazása előtt az újságírók előtt meleg köszönetét fejezte ki a jugoszláv miniszterelnöknek és a kormány tagjainak azokért a baráti érzelmekért, amelyeket belgrádi tartózkodása alatt iránta nyilvánítottak. Megköszönte a jugoszláv sajnának is a látogatásával kapcsolatban kinyilvánított rokonszenvét. A továbbiakban azt a reményét

fejezte ki, hogy

belgrádi látogatása eredményekben gazdag lesz, miután minden közös problémára nézve a legteljesebb egyetértést tapasztalta

és az együttműködés politikájának tovább fejlesztésére a jugoszláv kormány szilárd elhatározásként kifejezett készségét nyilvánította. A legkedvezőbb érzésekkel és impresziókkal távozik tehát Jugoszláviából.

Egész Erdély iparos, kereskedő és gazda társadalma ad találkozót egymásnak a szatmári mezőgazdasági kiállításon

(KOLOZSVÁR.) Erdély gazdasági közönsége, iparos és kereskedő társadalma október 6—10 napjaira találkozót adott egymásnak Szatmárra. Ekkor rendezi meg u. i. az Erdélyi Gazdasági Egylet a Földművelésügyi Miniszter védnöksége alatt a Szatmári Kerületi Mezőgazdasági Kamarával és a Szatmármegyei Gazdasági Egylettel karöltve ez évi tenyészállat-, mezőgazdasági és ipari kiállítását, amely alkalomból

október hó 7-én országos kereskedő és iparos kongresszusok rendezését és határozta el az illetékes faktorok. A szatmári kereskedők olcsó hetet és kirakatversenyt rendeznek. A gazdák fogat és vadászati versenyeket, talajművelő gépbemutatót. A kiállítás tartama alatt több mint 25 szakelőadás fog tartatni.

A kiállítás felöleli a tenyészállatokon és az összes mezőgazdasági terményeken kívül a mezőgazdasággal kapcsolatos ipart, továbbá a gyümölcs, zöldség, virágkertészetet, szőlészet, borászatot, erdészetet, vadászatot, élelmiszer ipart, háziipart turisztikát, képzőművészetet, fényképezetet. A kiállítással kapcsolatban kolozsvári Tőzsde gyümölcs és bor aukciót rendez. A kiállítás célja a mezőgazdaság és ipar fejlesztése, színvonalának emelése, a szakismertek terjesztése. A nemesített, fajtisztított állatok és vetőmagvak, ipari cikkek termelésének és értékesítésének előmozdítása, az újabb és bevált tenyészési eljárások, termelési eszközök, anyagok, felszerelési cikkek, szakirodalom bemutatása és megismertetése az érdekelt nagyközönséggel.

A kiállítás nagy arányai arra kényszerítik a rendezőseget már is, hogy három helyen tagolva rendezze a kiállítást. Nincsen u. i. akkora szabad középülete Szatmár városának, amelybe az egész kiállítás beférne.

Ezért egyrésze a sétatéri kioszk összes helyiségeiben, másik része a Dácia szálloda nagy kiállítási termében, halljában és emeleti részén, a harmadik pedig a Kovács-féle fatelepen

fog elhelyezést nyerni. A kiállítás akár Kolozsvárt az Erdélyi Gazdasági Egyletnél, akár Szatmáron Regina Maria 17. sz. a. lehet megjelölteni.

A rendezőbizottság a CFR-től úgy áru, mint személyszállítás kedvezményeket kért. A kiállítás belépődíja mindössze 7 lej lesz, hogy az anyagiak senkinek se tartanak vissza annak megteremtésétől.

A vendégek elszállásolásáról biztonság fog gondoskodni, mivel ezalomból

az ország minden részéből a gazdák, iparosok és kereskedők nagy számban fognak Szatmárra seregni.

A kiállítás tartama alatt háziipari, mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és turisztikai vándorgyűlések, teje, hús- és fogyasztási szövetkezeti értekezések lesznek és igen sok szakelőadások lesznek és nők részére, külön magyar és külön román nyelven. A kiállítás sokezer termelő kéz munkáján mutatja meg a helyes termelési és értékesítési irányokat és módokat.

Milliók kárt okozott a kincstárnak a lovassági felügyelőiség kezelési hibája

(BUKAREST.) A lovassági vezér felügyelőiség számadásainak átvizsgálásánál 1924—1926 évekre visszamenőleg — a „Dimineata” szerinti — nagy szabálytalanságot fedeztek fel. A szabálytalanságot

bizonyos alapok könnyelmű kezelésére vonatkoznak, amelyeknél a kincstár mintegy 960 ezer lej kárt szenvedett.

Moruzi tábornok, a lovasság felügyelője az ügyben szigorú vizsgálatot indított meg s ennek során megállapították, hogy

a felelősség elsősorban is Theodorescu gazdasági százados, a lovassági felügyelőiség számvevősegi osztályának főnökét terheli.

Theodorescu kapitányt már kiállították, de szerinte csak elszámolási hibákról volna szó. Az ügyben most további hírközlések következnek a lovassági felügyelőiséghez beosztott tisztek közül.

Kisajátítottak egy részt a szatmári róm. kath. püspökség kertjéből

Szatmári jelentés szerint Rusdea János görög katolikus lelkész kisajátítási pert indított a róm. kath. püspökség belvárosi kertje ellen. Tavasszal két járásbírósi tárgyalás volt az ügyben. Szakértői vélemények hangzottak el, mely szerint Fiedler István róm. kath. püspök belvárosi kertjéből egyetlen négyzetcentiméternyi se sajátítható ki. És még is tegnap elhangzott a járásbírósi ítélet, amely kimondja, hogy tempore céljaira bárhol, bármely területen kisajátítható. A látszólag alaptalan elvi döntést Fiedler püspök megfellebbezte.

— AVERESCU MARSALL NEMETORSZÁGBAN. Averescu marsall, aki jelenleg Münchenben tartózkodik, szeptember 12-én érkezik hazára. Szeptember 16-án a Nagyszombatban tartandó gyűlésen vesz részt, utána ellátogat más városokba.

CENZURATI